

FRONTs pensumarbejde

– dekolonialisering og
antidiskrimination i Akademia

AF GRUPPEN FRONT

Henover efteråret 2018 har FRONT kørt FRONTlæser: et initiativ der undersøger diskrimination og kolonialisme i højere uddannelse. FRONT er en studenterdrevet gruppe med dynamisk deltagelse, der arbejder med antidiskrimination og dekolonisering på alle danske videregående uddannelsesinstitutioner, og er i dag repræsenteret på 4 forskellige institutioner: RUC, AAU, KU og UCC.

Læsegruppen er frivillig og huses af Københavns Hovedbibliotek. Læsegruppen er både en undersøgelse af motivationerne for FRONTs arbejde og en invitation til at uddanne os selv og hinanden i, hvordan dekolonisering og antidiskrimination kan praktiseres i Nordiske uddannelsesinstitutioner.

FRONTs ARBEJDSOMRÅDER – DE TRE SØJLER

FRONTs arbejde står på tre søjler: (1) Institutioners samfundsansvar, (2) antidiskrimination i fysiske omgivelser og (3) dekolonisering af pensum.

Med den første søjle arbejder vi for, at danske institutioner lever op til deres samfundsansvar og respekterer menneskerettighederne ved at modarbejde diskrimination og sikre oprindelige folks rettigheder.¹ Hvis en institution ikke respekterer menneskerettighederne (dvs. hvis de ikke kan dokumentere, hvad de gør for at håndtere risici for diskrimination, eller hvis det, de kan dokumentere, er kritisabelt), så klager vi til institutionen. Hvis de ikke ønsker at forbedre sig, klager vi til det statslige organ Mæglings- og Klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd (MKI).

Den anden søjle har med institutioners rum at gøre, herunder både social og fysisk tilgængelighed. Vi arbejder hovedsageligt med at dele vidnesbyrd på dette område, og vi bruger nogle gange sådanne vidnesbyrd i klageprocesser. Vi fokuserer på,

hvem der har adgang til bestemte uddannelser, hvilken usynlig læring og kundskab studerende forventes at besidde, hvad man er nødt til at acceptere for at blive på institutionen, herunder hvilke kroppe institutionen repræsenterer og lader sig repræsenteres af, hvem der får taletid i og uden for undervisningen, og om diskrimination tages alvorligt eller negligeres.

Den tredje søjle er pensumsøjlen. Videninstitutioners hovedformål er at producere viden. Det gør de ofte ved at undervise spirende vidensproducenter i hvilken forudgående viden, disse frø skal fortære og bygge nye vidensklodser oven på. Pensum kureres af undervisere ud fra deres forskningsfelt og bruges som det fundament, der former de studerendes videnskabsteoretiske forståelse og hermed rammesætter fremadrettet vidensproduktion. Men hvad sker der, når undervisere selv er hærdet i en snæver videnstradition, og når disse forskere er 'frie' til ikke at udforske nuancerne i deres felt? Hvad hvis de netop ikke har frie ressourcer, således at enhver interesse for at udvide sin forskningshorisont skal betales af frivillige timer?

Som vi har set det indtil videre, får disse dynamikker alvorlige konsekvenser i reproduktion af snæver viden fra en snæver skare.

PENSUMARBEJDE

Med læsegruppen FRONTlæser tager vi udgangspunkt i vores pensumarbejde. Modsat størstedelen af hvad vi læser på institutionerne, prioriterer læsegruppen i så høj grad som muligt litteratur skrevet af personer, der har levet i den udsatte position, de forsker i, og personer som forventes at møde en højere grad af institutionaliseret modstand. En del af denne beslutning har at gøre med at decentrere et hvidt, cismandet blik fra den akademiske klasse på de temaer, vi undersøger, samt at anerkende at vidensproduktion er knyttet til position og

erfaring; hvad Haraway (1988) kalder en situeret videnspraksis. En anden del kommer af, at vi arbejder for at overkomme søgema-skine-bias, der prioriterer artikler, der allerede er højt citerede eller skrevet af kendte forfattere.

Citeringspraksis, bibliografisk praksis og pensumsammensætning har virkelige konsekvenser både for undervisning og for de mennesker i akademiet, som fastholdes i dårligst lønnede og mindst anerkendte stillinger. Videnskabelig publicering i prestigefyldte multidisciplinære tidsskrifter afhænger ofte af, om forfatteren enten allerede har været publiceret samme sted, eller om forfatteren er medforfatter med nogen, der har. Det kaldes ‘the chaperone effect’ (Sekara et al. 2018). Netop i chaperone-effekten finder vi måske én af forklaringerne på, at forfattere fra det ‘globale syd’ er svært underrepræsenterede og udgør 3% af det samlede forfatterskab i 947 akademiske artikler i fire “ledende kvinde-, køns- og politik-tidsskrifter” i Europa og Nordamerika (Medie et al. 2018), og den er måske en del af forklaringen på, hvorfor de er så sjældne at finde i danske pensa. Læsegruppemøderne tilbyder et format, hvor de, der lægger arbejdet i at uddanne andre i diskrimination gennem materialeudvikling, bliver citeret og bestilt af biblioteker.

Vi har forsøgt at skabe sikrere rum ved, at vi til møderne har tilkendegivet, at vi ikke vil acceptere diskrimination, og ved på forhånd at tilføje følgende tekst på vores begivenhedsbeskrivelse: “NB: Grundet høj interesselikendegivelse informerer vi her på forhånd, at FRONTlæser ikke tolererer sexismen, racismen, ableismen, og diskrimination på andre grunde. Vi opfordrer til spørgsmål og diskussion inden for disse retningslinjer”. Vores møder har hver gang været åbne for enhver interesseret, hvilket betyder at vores læsegruppemøder reelt afhænger af alles frivillige indvilgelse i reglerne, hvis diskrimination skal minimeres. Vi anerkender, at diskrimination er en kontinuerlig risiko for os, så længe vi ikke har adgang til loka-

ler med sikkerhedspolitikker omkring anti-diskrimination.

Til hvert møde forsøger vi at vende vores diskussioner til praktiske overvejelser om deltagernes rolle og muligheder for handling ud fra, hvad vi læser. Det har åbnet op for nogle spændende diskussioner, men vi står endnu over for en udfordring med at omdanne vores viden til implementering i praksis i institutionerne. For selvom vi afholder læsegruppemøder uden for institutionerne, er vores formål at ændre institutionerne. Vi kan håbe, at den vidensdeling, læsegrupperne faciliterer, vil have konsekvenser inden for academia, siden mange deltagere er studerende og forskere. Men eftersom disse deltagere ofte ikke har en særlig høj grad af beslutningsmagt på deres respektive institutioner, kan vi ikke afhænge udelukkende af dette. Vi ønsker at se systematisk forandring, hvorfor næste skridt for FRONT bliver at opfordre institutionerne til at udvikle pålidelige, systematiske processer for at modarbejde diskrimination og dekolonisering i pensum og i omgivelserne. Siden deltagere til møderne, inklusive os selv, ved, hvor konkret praktiseret diskrimination og kolonisering finder sted, er det afgørende for vores arbejde, at diskussioner omkring emnet bliver til konkrete mod-handlinger.

En sidste overvejelse, vi har haft, vedrører en tendens, vi er bekymrede for: at repræsentation i pensum kun tages seriøst i tilfælde, hvor temaet for pensum er repræsentation. Siden vi tematiserer diskriminationsgrunde i vores læsegrupper, falder vi hurtigt i den kategori, der fastholder udsatte grupper i academia i roller, hvor de først og fremmest er tvunget til at fokusere deres akademiske karriere på egen positionalitet. Med det risikerer vi at bidrage til gentagelsen af et undertrykkende system, hvor personer i udsatte positioner holdes fast i et snævert akademisk bevægerum, hvor deres viden kun anerkendes, hvis de snakker om det at være udsatte, men overses i formodede ‘neutrale’ videnspraksisser. Mens det er

centralt for FRONTs arbejde at tematisere disse emner, er det afgørende at denne slags læsegrupper aldrig bliver en undskyldning for at blive ved med at diskriminere i andre pensum, der ikke vedrører udsatte positioner.

Vi afslutter teksten med at bringe vores litteraturliste fra serien. Med det opfordrer vi til, at du som læser benytter dig af vores arbejde og faciliterer en læsegruppe, hvor du er placeret. I denne forbindelse står FRONT klar med sparring og støtte og opfordrer til, at du/I også stiller jer kritiske over for vores litteraturliste, og bruger dette udkast som kladder til at udvikle videre. Husk at søge at sikre repræsentation, der reflekterer global/lokal sammensætning af mennesker, og at respektere ønsker om selvrepræsentation for personer i udsatte grupper for at modarbejde diskrimination i udvælgelsesprocessen.

LITTERATURLISTE

FRONTLÆSER PENSUM

- Caldera, A. 2017. Black Feminist/Womanist Epistemologies, Pedagogies, and Methodologies: A Review of Literature. In: Kirsten T. Edwards, K. T. and del Guadalupe Davidson, M. eds. *College Curriculum at the Crossroads. Women of Color Reflect and Resist*. New York: Routledge, 35-51. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781315194752>
- Gutiérrez, R. 2015. Embracing the Inherent Tensions in Teaching Mathematics From an Equity Stance. *Democracy & Education*. 18(3), 9-16.

FRONTLÆSER SOCIAL ULIGHED

- Akselvoll, M. Ø. 2016. *Folkeskole, forældre, forskelle: Skole-hjem-samarbejde og forældreinvolvering i et forældreperspektiv*. Afhandling fra Ph.d.-programmet i Hverdagslivets Socialpsykologi. Roskilde: Roskilde Universitet, 305-323.
- Scandone, B. 2017. Social class, ethnicity, and the process of 'fitting in'. In: Waller, R., Gram, N.

and Ward, M.R.M. eds. *Higher education and social inequality*. London & New York: Routledge, 116-135.

FRONTLÆSER ABELISME PÅ VIDEREGÅENDE UDDANNELSER

- Ford, A. 2009. It's not just about racism, but ableism. *Diverse: Issues in Higher Education*. 26(4), 16.
- Kattari, S.K. 2015. Examining Ableism in Higher Education through Social Dominance Theory and Social Learning Theory. *Innovative Higher Education*. 40(5), 375-386. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10755-015-9320-0>
- Kristensen, S.G. 2006. Kropumulige idealer. I: Groes-Green, C. og Grums Tyllesen, M. red. *Sex i grænselandet: en antologi*. København: Tiderne Skifter

NYHEDSARTIKLER

- Bjarklev, A. og Olesen, T. 2017. Universiteterne straffes med dummebøder, når de optager studerende med handicap. *Politiken*. [Online]. 10. oktober 2017. [Besøgt 12.12.2018]. Tilgængelig fra: <https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art6152265/Universiteterne-straffes-med-dummeb%C3%B8der-n%C3%A5r-de-optager-studerende-med-handicap>
- Fjeldberg, A. 2017. Michelle med psykisk handicap klarer kun studiet med stædighed. *Uniavisen*. [Online]. 16. oktober 2017. [Besøgt 12.12.2018]. Tilgængelig fra: <https://uniavisen.dk/michelle-psykisk-handicap-klarere-kun-studiet-staedighed/>

FRONTLÆSER MENNESKE-RETTIGHEDER OG KOLONIALISME

- Ibhawoh, B. 2014. Human Rights and National Liberation: The Anticolonial Politics of Nnamdi Azikiwe. In: Jallow, B. ed. *Leadership in Colonial Africa. Disruption of Traditional Frameworks and Patterns*. New York: Palgrave Macmillan, 55-68.
- Kapur, R. 2006. Human Rights in the 21st Century: Taking a Walk on the Dark Side. *Sydney Law Review*. 28(4), 665-687. DOI: [10.4324/9780203814031](https://doi.org/10.4324/9780203814031)
- McEachrane, M. 2018. Universal Human Rights and the Coloniality of Race in Sweden. *Human Rights Review*. 19(4), 471-493. DOI: <https://doi.org/10.1007/s12142-018-0510-x>

SUPPLERENDE:

FRONT bruger dette rammeværk for samfundsansvar i vores uddannelsesaktivisme (søjle 2 gælder i Danmark også uddannelsesinstitutioner): https://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

FRONTLÆSER HVORFOR ER DER SÅ MANGE CISMÆND I VIDENS-PRODUKTION?

· Ahmed, S. 2004. *The Cultural Politics of Emotion*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 1-14.
 · Grosfoguel, R. 2013. The Structure of Knowledge in Westernized Universities. Epistemic Racism/Sexism and the Four Genocides/Epistemicides of the Long 16th Century. *Human Architecture: Journal of the Sociology of Self-Knowledge*. XI(1), 73-90.
 · Reimann, L.K. 2017. *Trans Exclusion in the Gender Studies Classroom*. *Hysteria*, online publication. [Online]. Available from: <http://hystericalfeminisms.squarespace.com/voices1/2017/1/11/trans-exclusion-in-the-gender-studies-classroom-a-reflection-on-some-of-the-cissexist-ways-trans-experiences-are-used-in-academia-and-how-they-work-to-keep-us-out-of-knowledge-production>
 Dansk oversættelse: <https://killjoy.dk/da/Opinion/udgraensning-af-transpersoner>

FRONTLÆSER DEKOLONISERING AF UDDANNELSE

· D'agnese, V. 2015. PISA's colonialism: Success, money, and the eclipse of education. *Power and Education*. 7(1), 56-72. DOI: <https://doi.org/10.1177/1757743814567387>
 · Mbembe, A.J. 2016. Decolonizing the University: new directions. *Arts and Humanities in Higher Education*. 15(1), 29-45. DOI: <https://doi.org/10.1177/1474022215618513>
 · Sammel, A.J. and Waters, M. 2014. Interdisciplinary Practice: Dialogue as Action to Resist Colonialism in Higher Education. *Creative education*. 5(14), 1235-1248. DOI: 10.4236/ce.2014.514139

BLOGPOST

· Lyiscott, J. 2017. Your Pedagogy Might be More Aligned with Colonialism than You Realize. [Online]. [Besøgt 12.12.2018]. Available from: <https://medium.com/@heinemann/your-pedagogy-might-be-more-aligned-with-colonialism-than-you-realize-1ae7ac6459ff>

MUSIKVIDEO

· Tarrak: Tupilak (video 2016) <https://www.youtube.com/watch?v=5oaw4ksqBeM>

ARTIKEL OG VIDEO

· Otzen, Ellen (2015) <https://www.bbc.com/news/magazine-33060450>

YDERLIGERE REFERENCER

· Haraway, D. 1988. Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective. *Feminist Studies*. 14(3), 575-599. DOI: 10.2307/3178066
 · Medie, P.A. and Kang, A.J. 2018. Power, knowledge and the politics of gender in the Global South. *European Journal of Politics and Gender*. 1(1-2), 37-53. DOI: <https://doi.org/10.1332/251510818X15272520831157>
 · Sekara, V., Deville, P., Ahnert, S.E., Barabási, A-L., Sinatra, R. and Lehmann, S. 2018. The chapter effect in scientific publishing. *Proceedings of the National Academy of Sciences*. 115(50), 12603-12607. DOI: <https://doi.org/10.1073/pnas.1800471115>
 · Facebook begivenhed eksempel: <https://www.facebook.com/events/944160639101501/> [Besøgt d. 12.12.2018]

NOTE

1. Det er op til enhver institution selv at identificere, hvilke specifikke risici de har ift. at respektere oprindelige folks rettigheder. I en dansk kontekst bør der rettes særlig opmærksomhed på at respektere oprindelige folks rettigheder, når forskning omhandler Grønland og/eller oprindelige folk fra Grønland samt andre områder, som har været udsat for dansk kolonialisme. Derudover kan nogle typiske udfordringer være: 1) Brugen af oprindelige folk i forskning, hvor en gruppe bruges som empiri uden respekt for personernes rettigheder i processen (e.g. kompensation for deres bidrag, brug af diskriminerende stereotyper eller misrepræsentation). 2) Manglende anerkendelse af uddannelser fra lande, der tidligere har været udsat for kolonisering samt citering af materialer/viden fra oprindelige folk i pensa og forskningsartikler.